

IPN BU 1300/62

DOCUMENT CREATOR

Fond/Collection:

[Główna Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - Instytut Pamięci Narodowej 1991-1999](#)

Series:

[Nagrania](#)

RECORD IDENTIFICATION

IPN reference number: IPN BU 1300/62

Former reference numbers: 46/15

Historical reference numbers: V98

FILE DESCRIPTION

Title:

Trzy fragmenty programów telewizyjnych: Wydania specjalnego „Na marginesie prawa”, reportażu „Morel i spółka” oraz fragmentu programu informacyjnego Panorama dot. publikacji listy zbrodniarzy hitlerowskich skazanych w Polsce.

Abstract:

Pozycja składa się z 3 części. Część pierwsza: do 00:23:52 film dokumentalny pt. „Morel i spółka”. Wypowiedź prokuratora Grzegorza Korpały. Wspomnienia Jana Łukaszczyńskiego byłego więźnia obozu w Jaworznie. Wspomnienia mieszkańców Garbowa dotyczące wspólnego spędzania czasu w dzieciństwie z rodziną Morelów (Szlamą i Mickiem). Opowiadają: Zofia Tkaczyk, Józef Tkaczyk i Genowefa Mirosław. Wypowiedź dr Krzysztofa Szwańgrzyka. Obóz w Świętochłowicach-Zgodzie. Ukazanie komendanta Salomona Morela przez "Dyrektora Departamentu Więziennictwa i Obozów ppłk T. Dudę MBP za doprowadzenie do epidemii tyfusu na terenie obozu i nie poinformowanie o tym na czas Departamentu, bezład w dziale gospodarczym i depozytach ukarany 3 -dniowym aresztem domowym z potrąceniem 50 % poborów". Wspomnienia więźniowej w obozie pani Doroty. Przebieg służby Zdzisława Jędrzejewskiego w Specjalnym Więzieniu dla młodocianych w Jaworznie i Centralnym Więzieniu w Warszawie. Próby połączenia się telefonicznego z rodzinami Salomona Morela i Zdzisława Jędrzejewskiego. Pisarz Kazimierz Koźniewski wypowiada się o swoim entuzjastycznym reportażu o warunkach panujących w Jaworznie. Były więzień obozu Wincenty Pyka dementuje dobre warunki w obozie. Sylwetki stalinowskich funkcjonariuszy, takich jak: Helena Wolińska, Tertulian Adamski, Jan Mordasow, Mikołaj Ilkiewicz, Zdzisław Jędrzejewski, Salomon Morel. Ministerstwo Sprawiedliwości Izraela odmówiło ekstradycji Salomona Morela mówiąc, że czyny za które mógłby być skazany w Polsce nie są czynami, które uważa się powszechnie za zbrodnie przeciwko ludzkości (bicie, maltretowanie, głodzenie więźniów, doprowadzenie do śmierci ponad półtora tysiąca osób). Obowiązujący stan prawny nie daje podstaw do pozbawienia emerytury płk Morela. Ścigany emeryt odbiera miesięcznie 2.500 zł netto. Były więzień Egon Jański wspomina obóz Zgoda. Współudziałowcy zbrodni w Świętochłowicach – Zgodzie: Łochocki, Wyparło, Wróblewski. Po powrocie z obozu pani Dorota rozmawiała w sądzie z sędzią Ewą Pacan, która stwierdziła, że "obóz z Zgodzie nigdy nie istniał. Istniał tylko w jej fantazji". Tabliczka na krzyżu przy płocie, za którym chodzą kury z napisem: „Tu spoczywają pozbawieni życia w 1945 r. więźniowie obozu pracy „Zgoda” w Świętochłowicach”. Obok pomnik z napisem "Ofiarom obozu den opfern des lagers Zgoda Świętochłowice 1945". Film zrealizowany przez

Zespół Reporterów Programu 2 TVP S.A. w 1999 r. Autorzy: Witold Krasucki, Radosław Górka, Zbigniew Sadowski, Mariusz Pieńkos, Jerzy B. Bakula, Joanna Badełek, Waldemar Baczun. Od 00:23:57 do 00:24:24 Zapowiedz programu „Działanie w obronie koniecznej” Czym jest obrona konieczna? Jakiej są jej granice? Definicja terminu oraz stosowanie obrony w praktyce. Przekroczenie granic obrony koniecznej. Część druga: do 00:22:55. Program „Wydanie specjalne” w telewizji Nasza. Prowadząca Małgorzata Ziętkiewicz. Ucieczki z zakładów karnych, historie zbiegów z konwojowania więźniów Policji. Wypowiadają się: nadkomisarz Stanisław Surmaj, komendant KPP w Goleniowie, Krzysztof Maćczak, dzielnicowy KPP w Goleniowie, nadkom. Roman Klaczkowski dowódca kompanii Konwojowej KMP w Szczecinie. W studio: mł. insp. Bolesław Stanejko z-ca dyr. Biura Koordynacji Służby Prewencji KG Policji, Jerzy Dziewulski, adwokat Andrzej Sandomierski, Włodzimierz Wolny pierwszy zastępca prokuratora generalnego RP, oraz prof. Witold Kulesza z Katedry Prawa Karnego Uniwersytetu Łódzkiego. Od 00:22:55 fragment programu informacyjnego TVP 2 „Panorama”. Prowadząca Krystyna Czubówna. Wystąpienie prof. Witolda Kuleszy z GKBZpNP w sprawie zbrodni popełnionych przez Niemcy. Wykaz GK w postaci kartoteki z nazwiskami osób, które popełniły zbrodnie nazistowskie. Nazwisko, data urodzenia zbrodniarza oraz opis czynu za który został skazany. Prof. Fritz Ruter z Wydziału Prawa Karnego Uniwersytetu w Amsterdamie opracował 25 tomy „Sprawiedliwość i zbrodnie nazistowskie”. Akta spraw hitlerowców skazanych przez sądy w RFN. Wystąpienie dr Winfrieda Garscha z Archiwum Dokumentacji Austriackiego Ruchu Oporu. Część trzecia: do 00:21:48 to dalsza część programu „Wydanie specjalne” w telewizji Nasza. Prowadząca Małgorzata Ziętkiewicz rozmawia z gośćmi o systemie prawnym i o działaniach Policji.

DATES

Starting date: 1999

Closing date: 1999

MATERIAL DESCRIPTION

The media type: Płyta DVD, Kasetę VHS

Number of volumes: 1

PLACE OF STORAGE

Archive branch:

[Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie](#)